

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 22 ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาของชาติ ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ทั้งยังมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทุกด้าน ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขอันก่อให้เกิดกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายหลักคือการพัฒนาเด็กให้มีคุณลักษณะสำคัญ คือ ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากลตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (กรมวิชาการ. 2546 : 5)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของการพัฒนาประเทศ เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่มีจุดประสงค์จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขบนพื้นฐานความเป็นไทยและสากล รวมทั้งมีความสามารถในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล (กรมวิชาการ. 2545 : บทนำ) ซึ่งมีหลักการเพื่อเป็นการศึกษาความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่ความเป็นสากลและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต นอกจากนี้ยังได้กำหนดสาระการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย

องค์ความรู้ หรือทักษะกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะ หรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่มสาระ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (กรมวิชาการ. 2545 : 4-5) สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็น มนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและ เป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาดนตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และมุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551 : 3-4) ดังนั้น หากพิจารณาถึงความสำคัญของสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียน ทุกคนต้องเรียนรู้ คือ กลุ่มแรกประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างพื้นฐานการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษา ต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการ คิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ กล่าวได้ว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญ กับวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับสูง (กรมวิชาการ. 2545 : 12)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่จำเป็นสำหรับสถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน ที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้เพราะภาษาไทยถือเป็นเครื่องมือของคนในชาติสำหรับการสื่อสาร ทำความเข้าใจกันและใช้ภาษาในการประกอบกิจการงานทั้งส่วนตน ครอบครัว กิจกรรมทาง สังคมและประเทศชาติ เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การบันทึกเรื่องราวจากอดีตถึงปัจจุบัน และเป็นวัฒนธรรมของชาติ การเรียนภาษาไทย จึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้อง เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้และประสบการณ์ เรียนรู้ ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษาให้เกิดความชื่นชม ซาบซึ้ง และภูมิใจในภาษาไทยโดยเฉพาะ คุณค่าของวรรณคดี และภูมิปัญญาทางภาษาของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์ไว้ อันเป็นส่วน

เสริมสร้างความงอกงามในชีวิต (กรมวิชาการ, 2546 : 3)

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จะเห็นได้จากการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของสำนักงาน ทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ ในปีการศึกษา 2544 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ช่วงชั้นที่ 3) มีคะแนนเฉลี่ย 18.507 ของคะแนนเต็ม 40 คะแนน ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 46.268 (กรมวิชาการ, 2545 : 5) ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ ที่จะทำให้การเรียนรู้อบรมผู้เรียนตามหลักสูตรที่กำหนดให้ และมีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาการ ได้อย่างแจ่มแจ้งด้วยความรวดเร็ว และช่วยอำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอนในการอธิบาย หรือยกตัวอย่างให้ผู้เรียนมองเห็นภาพพจน์ได้อย่างใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด (สุนทร คำวงศ์, 2543 : 1-2)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรและมี ประสิทธิภาพโดยเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ สามารถสนอง ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ วิธีสอนวิธีหนึ่งที่สามารถตอบสนองความสนใจของนักเรียนได้ดี คือ การเรียน การสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งถือเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ ถือเป็นเทคโนโลยีที่มีบทบาทโดยตรงกับระบบ การศึกษา โดยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สามารถนำเสนอและแสดงผลด้วยระบบสื่อต่าง ๆ ทั้งใน ด้านข้อมูล รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวิดีโอและสามารถสร้างระบบการมีปฏิสัมพันธ์ แบบโต้ตอบ ทำให้การเรียนรู้ยุคใหม่ประสบความสำเร็จด้วยดี (ปิ่น ภู่วรรณ และสมชาย นำประเสริฐชัย, 2546 : 47-48) ในปัจจุบันนักการศึกษาและนักวิจัย ได้มีการนำเอาเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์มาใช้ในบทบาทเป็นผู้สอนอย่างกว้างขวาง ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ (ถนอมพร (ตันพิพัฒน์) เลาหจรัสแสง, 2540 : 2-3) พบว่า การเรียน โดยใช้คอมพิวเตอร์มีบทบาทเป็นผู้สอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น เมื่อ เทียบกับวิธีสอนแบบปกติ ที่ใช้ครูเป็นผู้สอน โดยเนื้อหาที่บรรจุเป็นสื่อั้นในปัจจุบันจะเป็น แบบสื่อประสมหรือมัลติมีเดีย (Multimedia) เนื่องจากมัลติมีเดียเป็นสื่อที่ทันสมัย มีลักษณะ พิเศษ และมีพลังการสื่อสารอย่างมีชีวิตชีวา โดยมีเทคนิคต่าง ๆ เสมือนจริง ดึงดูดความสนใจ ของผู้เรียนด้วยภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหวและเสียงช่วยในการสื่อสารระหว่างผู้เรียนด้วย เหตุผลที่ผู้เรียนบางคนไม่กล้าถามข้อสงสัย การใช้มัลติมีเดียจะช่วยแก้ปัญหาในส่วนนี้ได้โดย

ตอบสนองความต้องการในลักษณะการศึกษารายบุคคล และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้มากขึ้น ขณะเดียวกันจะประหยัดเวลาได้มาก โดยผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาซ้ำแล้วซ้ำอีก นอกจากนั้นยังถือว่าเป็นสื่อที่สามารถสื่อความคิดไปยังผู้อื่น เพราะสามารถรับได้ทั้งการอ่าน การฟัง การเห็นภาพเคลื่อนไหว ที่สมจริง (เย็น ภู่วรรณ. 2536 : 3) นอกจากนี้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนยังเป็นสื่อที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างผู้เรียน เพราะสื่อคอมพิวเตอร์ใช้หลักการโต้ตอบกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ให้โอกาสผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจ และความสามารถ โดยเลือกวิธีเรียนควบคุมความก้าวหน้าในการเรียนของตนได้มากกว่าสื่อการสอนชนิดอื่น ๆ (วิภา อุคมนตรี. 2544 : 80) และนอกจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะเป็นสื่อที่สามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างผู้เรียนได้เป็นอย่างดีแล้วยังสามารถที่จะประเมินและตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนได้ตลอดเวลา ดังนั้น ผู้สอนจะสามารถนำคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปช่วยในการสอนของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุรางค์ สีโท. 2545 : 47)

โรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เปิดทำการสอนนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 และ ช่วงชั้นที่ 4 ปัจจุบันมีนักเรียนจำนวน 603 คน มีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 28 คน มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอสำหรับการใช้จัดการเรียนการสอน เป็นโรงเรียนที่มีจุดมุ่งหมายคือ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเพียงพอ (โรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์. 2551 : 2)

จากการสำรวจสภาพการจัดการจัดการเรียนการสอนเบื้องต้นของนักเรียนในโรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ ในปีการศึกษา 2551 พบว่า นักเรียนที่เรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำถึงระดับปานกลาง โดยผลการสอบปลายปีกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประจำปีการศึกษา 2551 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.63 ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทยโดยเฉพาะเนื้อหาเรื่องคำนาม ของนักเรียนอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 68.98 ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ผู้วิจัยและโรงเรียนกำหนดคือ ร้อยละ 75 (โรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์. 2551 : 24)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 (2548 : 30) สรุปผลการเรียนไว้ว่า ทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีคะแนนการผ่านต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดและโดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนพบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ย 64.59 เมื่อนำมาวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง พบว่า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์นี้ คือ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังข้อ 11 มีความรู้ความเข้าใจการสร้างคำไทยตามหลักเกณฑ์ของภาษา โรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ ได้กำหนดเป้าหมาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ร้อยละ 75 แสดงให้เห็นว่าผลการสอบประเมินผลรายปีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่ถึงเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด และถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ คือ ร้อยละ 75 (สำนักงานประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา, 2550 : 21) ดังนั้นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ หลักการใช้ภาษาไทยเนื้อหาในเรื่อง คำนาม หากไม่รีบแก้ไขจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ทั้งนี้จากการสำรวจกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่าในช่วงเนื้อหาสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย ซึ่งมีเนื้อหาค่อนข้างยากนักเรียนไม่สามารถจดจำและทำความเข้าใจได้ โดยเฉพาะเรื่อง คำนาม จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดนั้น ผู้รายงานจึงวิเคราะห์หาสาเหตุ พบว่า ขาดสื่อนวัตกรรมที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนทำให้ขาดองค์ความรู้ในเนื้อหาที่เรียน โดยเฉพาะสื่อนวัตกรรมทางเทคโนโลยี ซึ่งผลจากการขาดสื่อดังกล่าวทำให้ขาดความต่อเนื่องในการเรียนรู้ นักเรียนไม่สามารถทบทวนความรู้ที่เรียนผ่านมาได้ และไม่สามารถศึกษาหาความรู้ใหม่หรือหัวข้อใหม่ต่อเนื่องกันมาล่วงหน้าได้ ทำให้ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาอย่างลึกซึ้งของนักเรียน

จากสภาพปัญหาที่ผู้วิจัยพบในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา และความสำคัญของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ประกอบด้วยภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว เพื่อใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นมาประกอบการจัดการเรียนรู้เรื่อง คำนาม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ นอกจากจะสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้แล้ว นักเรียนสามารถนำไปศึกษาด้วยตนเองได้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ และมีความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนได้นำไปพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการเรียนวิชาภาษาไทยเนื้อหาอื่น และวิชาอื่น ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง คำนาม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อประเมินคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น
6. เพื่อศึกษาความคงทนการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 91 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ โดยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีจับฉลาก จำนวนทั้งหมด 33 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการวิจัยระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม 2552 ถึง วันที่ 1 มิถุนายน 2552 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 7 ชั่วโมง

3. เนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง คำนาม โดยจัดแบ่งเนื้อหาออกเป็น 1 หน่วย จำนวน 3 เรื่อง ดังนี้

- 3.1 เรื่องที่ 1 ความหมายของคำนาม จำนวน 1 ชั่วโมง
- 3.2 เรื่องที่ 2 ชนิดของคำนาม จำนวน 5 ชั่วโมง
- 3.3 เรื่องที่ 3 หน้าที่ของคำนาม จำนวน 1 ชั่วโมง

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ อธิบายโดยแสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น และตัวแปรตามที่จะศึกษา ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแผนภูมิที่ 1 ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามรูปแบบ ADDIE ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการวิเคราะห์ ขั้นการออกแบบ ขั้นการพัฒนา ขั้นการทดลองใช้ และขั้นการประเมินผล ตัวแปรต้นที่ศึกษา คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง คำนาม ที่พัฒนาขึ้น และตัวแปรตามจัดแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

ด้านการสร้างบทเรียน ได้แก่ คุณภาพบทเรียนที่พัฒนาขึ้น และประสิทธิภาพของบทเรียนตามเกณฑ์ E_1/E_2

ด้านการทดลองใช้บทเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดัชนีประสิทธิผล ความพึงพอใจและความคงทนการเรียนรู้ของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียน หมายถึง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ประกอบด้วยภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว นำเสนอเนื้อหาเรื่อง คำนาม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเสือโก้ววิทยาสรรค์ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จัดแบ่งเนื้อหาออกเป็น 1 หน่วย จำนวน 3 เรื่อง ดังนี้

1.1 เรื่องที่ 1 ความหมายของคำนาม	จำนวน 1 ชั่วโมง
1.2 เรื่องที่ 2 ชนิดของคำนาม	จำนวน 5 ชั่วโมง
1.3 เรื่องที่ 3 หน้าที่ของคำนาม	จำนวน 1 ชั่วโมง

2. ประสิทธิภาพของบทเรียน หมายถึง ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง คำนาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดไว้ที่เกณฑ์ 80/80 ดังนี้

2.1 E_1 หมายถึง ร้อยละ 80 ของคะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน ทุกหน่วยการเรียนรู้ เทียบกับคะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียนของทุกหน่วยการเรียนรู้

2.2 E_2 หมายถึง ร้อยละ 80 ของคะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนเนื้อหาครบทุกหน่วยเทียบกับคะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลของคะแนนจากการประเมินของผู้เรียน หลังจากศึกษาจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจบแล้ว โดยพิจารณาพัฒนาการด้านความรู้ของผู้เรียนจากคะแนนความสามารถของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน

4. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง คำนาม หลังจากที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียนที่ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยวัดค่าเป็นคะแนนจากการทำแบบประเมินความพึงพอใจทางการเรียนรู้ที่ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

5. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถ ของผู้เรียนที่จะระลึกถึงความรู้ที่เคยมีประสบการณ์ที่ผ่านมา หลังจากเวลาผ่านไปช่วงระยะเวลา 7 วัน และ 30 วัน โดยเริ่มนับจากวันที่สอบหลังเรียน (Post-test)

6. คำนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าของการเรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง คำนาม ที่พัฒนาขึ้น

7. คุณภาพของบทเรียน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อบทเรียน ที่พัฒนาขึ้น โดยวัดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ พัฒนาขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น นอกจากใช้เรียน ในชั้นเรียนแล้ว ผู้เรียนมีบทเรียนที่สามารถนำไปศึกษาด้วยตนเองได้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มี ความเข้าใจ ในสาระที่เรียนมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

2. ครูผู้สอนได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องคำนาม ประกอบด้วยภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ สร้างความมั่นใจ ในการสอนแก่ผู้สอนอื่นๆ ที่สอนในสาระเดียวกัน

3. เป็นแนวทางสำหรับครูคนอื่นๆ ในการจัดทำนวัตกรรมและพัฒนาการเรียน การสอน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น